gajmarket.com خرید آنلاین در

درس ۲۶: بیداری اسلامی در جهان اسلام

پرسش‌های متن	پاسخ‌ها
۱. عمده‌ترین هدف بیداری اسلامی چیست؟	بازگرداندن دین به عرصهٔ زندگی فردی و اجتماعی
۲. هدف‌های غایی و متعالی بیداری اسلامی چیست؟	ساختن تمدن جدید اسلامی و در نهایت تأسیس یک تمدن اسلامی با گسترهٔ جهانی است که در آن عقلانیت با معنویت، قدرت با اخلاق، دانش با ارزش و علم با عمل جمع شود.
۳. خاستگاه و سرآغاز بیداری اسلامی کجاست؟	بیداری اسلامی متعلق به کشور و منطقهٔ خاصی نیست و به کل جهان اسلام تعلق دارد. با این حال، خاستگاه اولیهٔ آن چهار کشور ایران، مصر، عثمانی و هند بوده است.
۴. چه عواملی موجب شد متفکران عثمانی به فکر بازنگری در افکارشان و در نتیجه بیداری اسلامی بیفتند؟	شکست امپراتوری عثمانی از دولت‌های اروپایی و از دست دادن برخی مناطق مسلمان‌نشین
۵. عوامل مؤثر در بیداری دانشمندان مسلمان هند کدام‌اند؟	۱- تسلط استعمار انگلیس بر شبه‌قارهٔ هند ۲- شکست مقاومت مسلحانهٔ مسلمانان هند
۶. ویژگی‌های مشترک بیداری اسلامی در کشورهای گوناگون کدام‌اند؟	۱- تمایل به بازگشت به اسلام راستین و اصیل ۲- توجه به وحدت جهان اسلام ۳- استعمارستیزی و ضدیت با نظام سلطه ۴- مبارزه با استبداد و دیکتاتوری حاکمان ۵- مردمی بودن و حضور گروه‌های مختلف اجتماعی در آن
۷. اندیشمندان عرب، یکی از راه‌های رفع عقب‌ماندگی خود را در چه می‌دانستند؟	بازگشت به اسلام اصیل و راستین
۸. نهضت فقه جعفری در پاکستان به رهبری چه کسی تأسیس شد؟	مفتی جعفر حسین
۹. جریان بیداری اسلامی در عثمانی به چه دلایلی شکل گرفت؟	بخش مهمی از جریان بیداری اسلامی در عثمانی در واکنش به ورود امواج غرب‌گرایی به امپراطوری شکل گرفت که در قالب اصلاحات به مرحلهٔ اجرا درآمد. بخش دیگری نیز به دلیل محدودیت‌های ایجادشده در حوزهٔ نفوذ علما و نیروهای مذهبی پدید آمد.

@cipbooks قبل از استفاده حتما از سلامتی سی آی پی بپرسید عضو شوید

خرید آنلاین در gajmarket.com

۱۰. پس از فروپاشی امپراتوری عثمانی و شکل‌گیری کشور ترکیه چه کسی در آن کشور به قدرت رسید و به دنبال چه اهدافی بود؟	کمال آتاتورک که به دنبال غربی‌سازی ترکیه و جدایی دین از سیاست بود.
۱۱. پس از مرگ آتاتورک، گروه‌های اسلام‌گرای ترکیه به چه شاخه‌هایی تقسیم شدند؟	به دو شاخهٔ سنت‌گرا و متجدد تقسیم شدند؛ سنت‌گراها از اساس مخالف غرب بودند و متجددان در پی یافتن راهی برای سازش میان اصول دین و دستاوردهای دانش نوین بودند.
۱۲. آیت‌الله خامنه‌ای امواج بیداری اسلامی را از پیروزی انقلاب اسلامی تاکنون چگونه تقسیم‌بندی کرده‌اند؟	۱- موج اول: پیروزی انقلاب اسلامی ایران ۲- موج دوم: پس از فروپاشی کمونیسم ۳- موج سوم: انقلاب‌های اخیر در کشورهای اسلامی
۱۳. تونس به چه دلیل از دیرباز مورد توجه کشورهای استعماری قرار گرفته است؟	تونس کشوری اسلامی در شمال آفریقاست که در کنار دریای مدیترانه واقع شده و به دلیل موقعیت جغرافیایی، سیاسی، تجاری و سوق‌الجیشی، نقش مهمی در سیاست کلی آفریقا و کشورهای عربی برعهده دارد.
۱۴. ژول فری، نخست‌وزیر اسبق فرانسه از تونس به چه عنوانی یاد می‌کند؟	کلید خانهٔ فرانسویان
۱۵. به چه دلایلی فعالیت‌های سیاسی در تونس، از سایر کشورهای منطقه و جهان عرب بیشتر است؟	نزدیکی جغرافیایی با اروپا، آشنایی اکثریت مردم با زبان فرانسه، وجود مراکز متعدد آموزش عالی، رفت‌وآمد میلیون‌ها جهانگرد خارجی به خصوص اروپاییان، گسترش فعالیت مطبوعات و گسترش آگاهی‌های عمومی مردم
۱۶. کدام اقدام در اعتراض به دیکتاتوری بن‌علی منجر به سقوط دیکتاتوری و فرار او به عربستان سعودی شد؟	خودسوزی محمد بوعزیزی
۱۷. چه عواملی باعث شده که مصر در جغرافیای سیاسی منطقه نقش حساس و مؤثری ایفا کند؟	موقعیت جغرافیایی و سوق‌الجیشی این کشور به ویژه وجود کانال سوئز در آن و همچنین هم‌جواری با فلسطین اشغالی و کشورهای لیبی و سودان
۱۸. پس از پایان تحت‌الحمایگی مصر توسط انگلستان (پس از جنگ جهانی اول) چه نوع نظام سیاسی در این کشور روی کار آمد؟	نظام سلطنتی مشروطه
۱۹. جمال عبدالناصر پس از آنکه قدرت سیاسی در مصر را به دست گرفت، چه نوع نظام سیاسی را ایجاد کرد؟	نظام مصر را جمهوری اعلام کرد و ناسیونالیسم عربی را ایدئولوژی حکومتی خود قرار داد.

@cipbooks
قبل از استفاده حتما در کانال سی پی بوکس عضو شوید

خریدآنلاین در gajmarket.com

۲۰. نتیجهٔ فساد سیاسی و اقتصادی مبارک و حکومتش در مصر چه بود؟	باعث رشد فعالیت‌ها و جنبش‌های اسلامی به ویژه جمعیت اخوان‌المسلمین شد که در نهایت به سرنگونی رژیم دیکتاتوری مصر و سقوط مبارک انجامید.
۲۱. نخستین واکنش معمر قذافی دیکتاتور لیبی در برابر قیام مردم چه بود؟	او قیام‌کنندگان را مشتی جوان وابسته به القاعده و مصرف‌کنندگان قرص‌های روان‌گردان توصیف کرد.
۲۲. سرانجام قیام مردم لیبی و حکومت قذافی چه بود؟	با ورود ناتو در مسئلهٔ لیبی کفهٔ قدرت به نفع مخالفان قذافی سنگینی کرد. سرانجام پس از ماه‌ها درگیری نظامی با سقوط طرابلس، حکومت قذافی سرنگون و خود او کشته شد.
۲۳. مردم یمن اعتراضات و تظاهرات خود را علیه رژیم دیکتاتوری کدام فرد آغاز کردند؟ نتیجه چه بود؟	علی عبدالله صالح؛ علی‌رغم طولانی و گسترده بودن مخالفت‌ها، مردم با سرکوب شدید مواجه شدند. عاقبت علی عبدالله صالح از یمن گریخت ولی جانشین او همان سیاست‌های غرب‌گرایانه را ادامه می‌دهد.
۲۴. کوچک‌ترین کشور خاورمیانه کدام است؟	بحرین
۲۵. چند درصد مردم بحرین شیعه هستند و حاکمیت سیاسی در این کشور متعلق به چه کسانی است؟	۸۰ درصد مردم بحرین شیعه هستند، اما حاکمیت سیاسی به اقلیت سنی تعلق دارد.
۲۶. در نزد اهالی شبه‌جزیره و ساحل‌نشینان خلیج فارس کلمهٔ «بحرانی» و «اهل‌البحرین» چه معنا و مفهومی دارد؟	کلمهٔ بحرانی مترادف با کلمهٔ شیعی به کار می‌رود و اقلیت اهل سنت در این شبه‌جزیره به نام اهل البحرین خوانده می‌شوند.
۲۷. موج ناآرامی‌ها در بحرین از چه زمانی آغاز شد؟	از زمانی آغاز شد که درخواست برپایی مجدد پارلمان (که از سال ۱۹۷۵ م منحل شده بود) و همچنین درخواست برای به جریان انداختن قانون اساسی راکد مانده از جانب امیرشیخ عیسی بن سلمان آل خلیفه با بی‌اعتنایی روبه‌رو شد. حتی این درخواست با خشونت نظامی حکومت روبه‌رو شد.
۲۸. سه تن از متفکران و پیشوایان دینی را که در صدر نظریه‌پردازان عصر جدید و موج جاری بیداری اسلامی قرار دارند، ذکر کنید.	آیت‌الله حاج شیخ محمد حسین نائینی، استاد حسن البناء، حضرت امام خمینی (رحمه‌الله)
۲۹. برای اولین بار نظریهٔ حکومت مشروطهٔ مشروعه توسط چه کسی و در کدام کتاب مطرح شد؟	آیت‌الله نائینی در کتاب «تنبیه‌الامة و تنزیه‌الملة»

@cibooks
قابل ارائه به دانش‌آموزان استفاده‌کننده در کنکور سنی آزمون عضو شوید

خرید آنلاین در gajmarket.com

۳۰. اصیل‌ترین حرکت فکری در جریان بیداری اسلامی اهل سنت در عصر حاضر چیست و توسط چه کسی پایه‌گذاری شد؟	نهضت اخوان‌المسلمین - حسن‌البناء
۳۱. نقطهٔ عطف تاریخ دویست‌سالهٔ بیداری اسلامی در سراسر جهان اسلام چه بود؟	اندیشه و نهضت امام خمینی (ﷺ)
۳۲. اصول انقلاب‌های کنونی در کشورهای اسلامی را بنویسید.	۱- احیای عزت و کرامت ملی ۲- اسلام‌گرایی ۳- ایستادگی در برابر نفوذ و سلطهٔ غرب ۴- مبارزه با رژیم جعلی صهیونیستی ۵- مردمی بودن
۳۳. عناصر هویتی بیداری اسلامی کنونی کدام‌اند؟	۱- مردمی بودن ۲- اسلامی بودن ۳- استکبارستیزی

پرسش‌های نمونه

صفحهٔ ۲۵۶ کتاب‌درسی

۱ بیداری اسلامی را تعریف کنید.

بیداری از نظر لغوی به معنی هوشیاری و برخورداری فرد از آگاهی است. بیداری اسلامی به معنای حالت برانگیختگی و آگاهی در امت اسلامی، تجدید حیات اسلام در کالبد فرد و جامعه، دعوت مجدد به اسلام، احیای ارزش‌های اسلامی و بازگشت به خویشتن اسلامی است.

۲ به چهار مورد از عوامل زمینه‌ساز شکل‌گیری بیداری اسلامی اشاره کنید.

۱- آگاهی نسبت به عقب‌افتادگی‌های علمی، اقتصادی و اجتماعی جوامع اسلامی

۲- آگاهی از پیشرفت‌های مادّی و علمی جهان غرب و مقایسهٔ آن با جوامع اسلامی

۳- توجه به گذشتهٔ پرافتخار و پرشکوه جهان اسلام و موفقیت آن در ایجاد تمدن اسلامی

۴- توجه به خرافات، بدعت‌ها و کاستی‌های موجود در عرصهٔ دینی در جهان اسلام

۳ سه مورد از علل ناکامی حرکت‌های بیداری اسلامی را در گذشته بنویسید.

۱- خودباختگی در برابر توسعهٔ فنی و مادّی تمدن غرب

۲- تسلط تحصیل‌کردگان در جوامع غربی و شرقی در امور مدیریتی، فرهنگی و علمی جوامع اسلامی

۳- استیلای نظامی غرب و شرق از طریق تهدید، اشغال یا کودتا و ایجاد حکومت‌های دست‌نشانده و وابسته

۴- غلبهٔ روحیهٔ یأس و ناامیدی بر افکار عمومی مسلمانان و از میان رفتن اعتماد به نفس آنها در امکان ایجاد تغییر و تحول بنیادین

۵- ایجاد و غلبهٔ روحیهٔ سازش یا حکومت‌های جائر در میان مسلمانان

۶- رسوخ و نفوذ تفکّرات مادّی مکاتب سرمایه‌داری غرب و کمونیستی شرق در جوامع اسلامی

۷- نبود رهبران قوی، آگاه و مردمی

©cipbooks

gajmarket.com خرید آنلاین در

۴ پیروزی انقلاب اسلامی چه آثاری بر جریان بیداری اسلامی جهان اسلام داشت؟ (به ۴ مورد اشاره کنید).

۱- تأثیر در هدایت رهبری و تبدیل رهبری معنوی و مشی سیاسی امام خمینی به الگویی برای حرکت‌ها و خیزش‌های اسلامی

۲- احیای کاربردهای دین در عرصه‌های داخلی و بین‌المللی

۳- تبدیل ایران به ام‌القرای جهان اسلام

۴- حمایت از ملل محروم، مستضعف و تحت ستم در سراسر جهان

۵- ارائهٔ مدل عملی مردم‌سالاری دینی

۶- ارائهٔ راهبرد «نه شرقی، نه غربی» در عرصهٔ سیاست خارجی و نفی سلطهٔ سیاسی استکبار شرق و غرب

۷- ارائهٔ الگوی جهانی از سوی امام خمینی برای نجات همهٔ ملت‌ها و اثبات کارایی دین در عرصهٔ جهانی

۸- الهام گرفتن ملت‌های مسلمان از محتوای قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران

۹- تغییر در مفاهیم رایج فلسفهٔ سیاسی با ایجاد گفتمان دین‌محور و نظریه‌پردازی حول محور دین و به چالش کشیدن مفاهیم رایج در فلسفهٔ سیاسی غرب و شرق

۱۰- تبیین راهکارهای عبور از فرهنگ غرب و احیای فرهنگ اسلامی توسط امام خمینی و رهبران جمهوری اسلامی

۵ ویژگی‌های بیداری اسلامی از نگاه حضرت آیت‌الله خامنه‌ای رهبر انقلاب اسلامی کدام‌اند؟

۱- رهبر انقلاب اسلامی (آیت‌الله خامنه‌ای)، امام خمینی را مظهر بیداری اسلامی می‌دانند.

۲- ویژگی دیگر اندیشهٔ بیداری اسلامی در منظر آیت‌الله خامنه‌ای علاوه‌بر انطباق آن با اندیشهٔ بیداری اسلامی امام خمینی، پیوستگی آن در خط اعتدال آرمان‌گرایی است. ایشان بیداری را حتی فراتر از اسلام و دنیای اسلام می‌دانند و معتقدند که این جنبش تا قلب اروپا هم پیش خواهد رفت. به همین دلیل ایشان درصدد بازتعریف واژهٔ بیداری نیز برآمده‌اند و از واژگان و عباراتی چون «بیداری ملت‌ها»، «بیداری مردم»، «بیداری ملت‌های مظلوم»، «بیداری انقلابی»، «بیداری معنوی»، «بیداری ایمان»، «بیداری جهانی» و... نام برده‌اند.

۳- ایشان همچنین با استناد به آیات گوناگون قرآن، بیداری اسلامی را تحقق وعدهٔ نصرت الهی می‌دانند و آن را نتیجهٔ مقاومت آگاهانهٔ امت اسلامی تلقی می‌کنند.

۶ به سه مورد از پیامدهای امواج نوین بیداری اسلامی اشاره کنید.

۱- ایجاد شور و نشاط اجتماعی و احیای خودباوری دینی و اجتماعی در ملت‌های مسلمان

۲- از بین رفتن حاکمان دیکتاتور و دولت‌های دست‌نشانده و سرسپرده به نظام سلطه

۳- نفوذ و تحکیم روابط اسلامی بین ملت‌ها و دولت‌ها و فراهم شدن زمینه‌های همگرایی مسلمانان

۴- فراهم آمدن فرصت برای پیگیری مطالبات منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای خود به ویژه در مورد قدرت‌های سلطه‌گر

۵- از میان رفتن یا تضعیف پایگاه‌ها و حامیان رژیم صهیونیستی در کشورهای دارای تجربهٔ بیداری اسلامی

۶- قدرت‌گیری و رشد اقتدار جنبش‌های اسلامی در مقابل رژیم صهیونیستی، به ویژه جنبش‌های حماسی، جهاد اسلامی فلسطین و حزب‌الله لبنان

@ciphooks